

Taklibi hükümet maznunları

Muhakemeye dün sabah ta devam edilerek isticvapları yapıldı ve bazı evrak okundu

Bu gün de muhakeme yapılacak

Taklibi hükümetten maznun komünistlerin ağır cezadaki muhakemelerine dün sabah devam edilmiştir. Muhakeme saat 10 u 15 geçe başlamıştır. Mahkeme salonu, geçen celsede olduğu gibi gine kalabalıktı. Hattâ kadın samilerin daha fazla olduğu ve aralarında ecnebi kadınlarının bulunduğu da görülyordu.

Samiin yerlerine çekildikten sonra mazrunlar jandarmaların muhafazası altında getirildiler ve maznun mevkiine oturdular. Maznunlardan Nesim, Dr. Hikmet bey ve Koçonun yakalarında kırmızı lâle, diğerlerinin kısmı azamında karanfil, bir kısmında da muhtelif kırmızı çiçekler görülyordu. Maznunlar arasına çiçeklerine bakıyorlardı.

Hey'eti hâkime de yerini işgal ettikten sonra muhakeme başladı. Evvelâ bazı evrak okundu. Bunlardan anlaşılıyordu ki, firarî Niko Senkiyevîç hakkındaki evrak İstanbulda eski bit pazarındaki direğe talik edilmiş, Koço 320 tevellüdü ile sicili nüfusa kaydolunmuştur. Maznunlardan makinist Tefvik te farik ve mümeyyizdir.

Daha sonra Enverin hapishanede glydiği komünist armasını havi takke hakkındaki zabıtvarakası okundu. Dr. Hikmet B. tarafından Şükrüye verildiği iddia olunan bir adres okundu. Bunda Ödemiş te kendir pazarında aşçı Şükrü vasıtasıyla Kavalalı Abbas adresi vardı. Birde şifre okundu ki bunun da Niko tarafından Şükrüye verildiği gösterilmişti.

Reis — Niko efendi, gelirmisiniz bu şifreyi siz mi verdiniz ?

Maznun — Benim yazım değil efendim .

Reis — Şükrü efendi siz ne dersiniz ?

Maznun — Ben görmedim , ilk defa burada görüyorum .

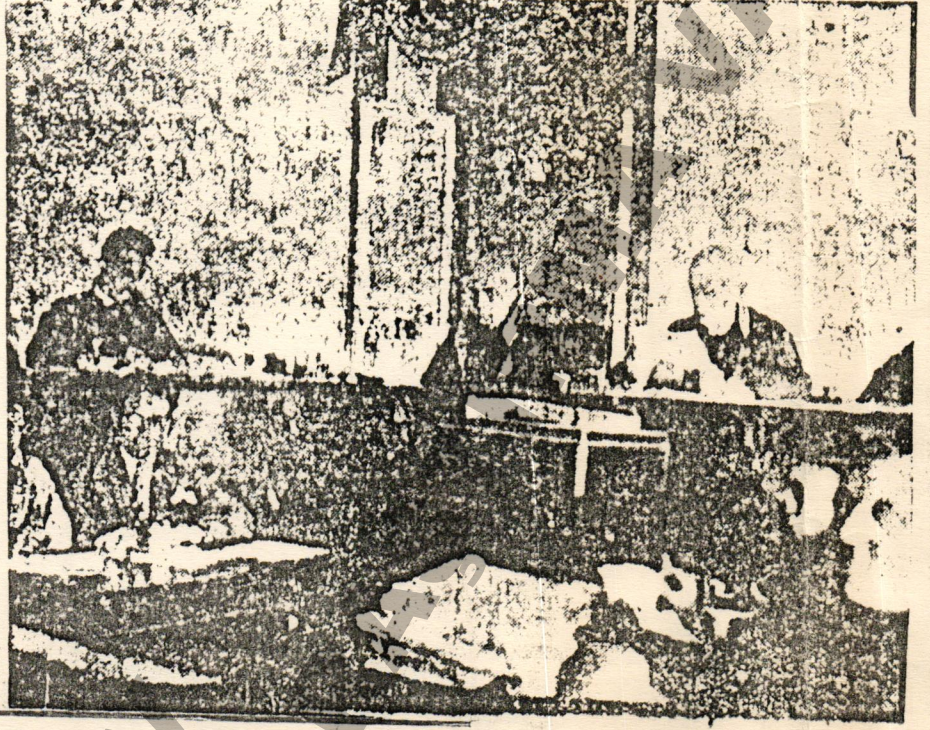
Reis — Hikmet Ef. siz böyle bir adres vermişsiniz, ne diyeceksiniz ?

Maznun — Hayır , mürettep bir isnat .. Başka bir şey değil , ben böyle bir adres vermedim . Bu benim hattı destim değildir . Ehli hibreye de müracaat edilebilir. Baştan aşağı isnat . .

Evrak arasında , marangoz Hilmi tarafından İstanbulda bir arkadaşına gönderilen bir mektup okun-

du . Bunda [Diğer düşüncelerimiz kuvveden file çıkar , kurtuluruz] deniyordu .

Sabri beyle hapishane müdürünün ve merkez jandarma kumandanının imzası vardı. Şükrüden soruldu:

Ağır ceza mahkemesi hey'eti

Reis — Hilmi efendi , bu sizin mi ?

Maznun — Evet , ben yazmıştım . Gönderemedim . Maksadım arkadaşça bir haspıhaldi .

Bu meyanda bir de resim yapılmıştı . Bu , Hilmi efendinin eseri idi . Bir çocuk resmi : Boğazından , ellerinden , ayaklarından zencirli bir resim . . .

Reis — [Hilmiye hitaben] Bunu da siz mi yaptınız ?

Maznun — Evet , can sıkıtısından yapmıştım .

Reis — ya , siz resimlerinizi daima böyle mi yaparsınız ?

Maznun — Aamele olduğum için böyle yaparım .

Reis — Peki , pek . . . Koçonun evinde müphem bazı

tabirâtı havi diğer bir mektup okundu. Koço ademi malûmat beyan etti. Şükrü ve küçük Hilminin müvacehelerine ait zabıtvarakası da okundu. Bu varakaya göre 11 Nisanda, Şükrü daha bazı şeyler söyleyeceğini bildirmiş ve bunun üzerine verdiği ifade derdest edilmeden evel şifre ile Hilmi hakkında İstanbulla muhabere ettiğini ve bayramdan evel Ahmet Kayanın İstanbuldan yeni bir şifre getirdiğini söylemiş ve bunu küçük Hilminin de bildiğini itiraf eylemiş. Neticede müvacehe yapılırca Hilmi de bunu teyit etmiş, fakat Ahmet Kaya ademi malûmat beyan eylemiş. Zabıtvarakasında kısmı adli reisi

Şükrü — Ben böyle bir şey söylemedim. Yalnız polis müdürlüğünde kısmı adli reisi Sabri B. beni tehdit etti. ve :

— Seni hapishanede bitli yere sokacağım,

Dedi, ben de korktum ve bunu imzaladım.

Reis — Sen Hilmi?

Alt tarafı üçüncü sahifededir

Dün de muhakeme edildiler

Üst tarafı birinci sahifededir

Maznun — Korkuttular imzaladım.

Daha sonra Ahmet Kayanın evindeki taharriyatın müteakip tanzım edilen zabıt varakası okundu. Mumalleyhin evi, Eşrefpaşada Dolaplıkuyudâ makaralı sokagındadır. Burada beyannameler bulunduğu gösterilmişti. Keçi çaldığı ve tevki-finde üzerinde beyannameler bulunduğu iddia edilen Kamber oğlu Ali hakkındaki zabıtvarakası da okundu. Bunda maznunun üzerindeki beyannameleri denize atmak istediği, fakat yakalanarak keyfiyetin müdürlüğe haber verildiği ve polis müdürü Ömer beyin karakola gelecek tahkikata başladığı bildiriliyordu. Maznunda iddiasında Ahmet Kayanın kendilerine Memduhiye mahallesinde boşnak Alinin kahvehanesinde otururken yanlarında marangoz Mustafa ve Enver olduğu halde :

— Bu işsizlik ne olacak herkes kendi menfaatına bakıyor, biz de komünistlik yapacağız.

dediğini itiraf etmiş olduğu gösteriliyordu.

Bu bittikten sonra İbrahim Ağayef üzerinde bulunduğu anlaşılan bir mektup okundu. Bunun yazıldığı belli değildi. Mektup işler yolunda, yarın grevler başlıyor. Komite murahhasları seçildi. İçtima hararetti oldu. Arkadaşların kuvvei maneviyesi yerinde. cümleleri vardı.

Reis — Ne dersin İbrahim?

Maznun — Hayır efendim, bu yazı benim değil, yazayım da bakın. Ben adımlı bile zor yazarım.

Daha sonra Sıtkı efendi tarafından yazıldığı iddia edilen bir beyanname kendisine gösterildi. Maznu cevap verdi :

Maznun — Hayır, benim değil..

Reis — İfade İstintakiyedeki

yazı ...

Maznun — Evet, bendenizin yazısı ...

Reis — Şu halde o yazıyı kabul ediyorsunuz demek ?

Maznun — Evet...

Reis — Hikmet efendi, sizin el yazınız var mı burada ?

Maznun — El yazım yoktur. Yalnız yazıldı, ben ben imzaladım.

Reis — İstanbul polisinde ?

Maynun — Hayır ..

Reis — Bura polisinde ?

Maznun — Hayır soruldu, ben imzaladım .

Reis - İstintakta ?

Maznun — Kezalik .

Evrak arasında mumalleyhin el yazısı arandı .

Maznun — Zannediyorum , hususî notların vardır, oradan bakmak mümkündür .

Reis — [Zabıt kâtiplerine] şunları bulunuz .

Aranmağa başladı . Bu sırada mumalleyhin müddeli umumiliğe verdiği bir istida bulundu , kendisine gösterildi, o da kabul etti . Müddeli umumiliğin mütalâası soruldu . Ali Rıza B :

— Hikmet beyle Sıtkı efendinin mevcut yazıları ile kendilerine isnat ve atfedilen yazıların bir ehli hibre marifetiyle tetkik ettirmesini rica ederim

Dedi ve hey'eti hakime bunun için âza mülazimi İbrahim beyi salâhiyeti tammeyi haiz görerek ehli hibre intihap etti ve, istiktabını öğleden sonra derhal yapılmasını, Hikmet beyin mahkûmiyeti sabıkası hakkındaki istilâmın tekidini kararlaştırdı. Reis Yakup Rasim bey kararı Hikmet beyle Sıtkı efendiye ayrı ayrı tefhim etti. Hikmet bey:

— Çok güzel, çok güzel..

Dedi. Muhakeme bugün öğleden sonraya talik edildi.